

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **ochrona środowiska**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Wrocławski**

Data przeprowadzenia wizytacji: **3-4 marca 2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	6
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	15
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	17
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	20
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	23
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	26
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	28
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach	32
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	33
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	35
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Michał Kozakiewicz, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Krzysztof Fortuniak, ekspert PKA
2. dr hab. Maciej Gąbka, ekspert PKA
3. Marek Tenczyński, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Krzysztof Pszczółka, ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Agnieszka Socha-Woźniak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku ochrona środowiska prowadzonym w Uniwersytecie Wrocławskim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021. Polska Komisja Akredytacyjna po raz czwarty oceniała jakość kształcenia na powyższym kierunku.

Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2014/2015, przyznając ocenę pozytywną Uchwałą Nr 207/ 2015 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 9 kwietnia 2015 r. w sprawie ~~w sprawie~~ oceny programowej na kierunku ochrona środowiska prowadzonym w Międzywydziałowym Studium Ochrony Środowiska Uniwersytetu Wrocławskiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zaleciło wówczas: usprawnienie zarządzania kierunkiem poprzez skorygowanie struktury tego zarządzania; uszczegółowienie niektórych przedmiotowych efektów kształcenia pozwalające na lepszą weryfikację stopnia ich osiągania, w szczególności w przypadku przedmiotów, dla których zdefiniowano tylko po jednym ogólnie sformułowanym efekcie z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji, oraz zweryfikowanie metod osiągania przedmiotowych efektów kształcenia; wprowadzenie korekty systemu punktów ECTS tak, by odpowiadały one całkowitemu nakładowi pracy studenta z uwzględnieniem pracy indywidualnej; wyeliminowanie konieczności ponoszenia przez studentów kosztów związanych z realizacją obowiązkowych zajęć terenowych odbywających się poza siedzibą Uczelni; wprowadzenie skutecznych procedur pozwalających na analizowanie losów absolwentów i wykorzystywanie analiz do działań służących poprawie jakości kształcenia; szersze włączenie studentów w prace ciał kolegialnych mających wpływ na podnoszenie jakości kształcenia. Ocena dostosowania się Jednostki do ww. zaleceń w odniesieniu do wyników bieżącej oceny została opisana w punkcie 4 raportu.

Wizytacja została przeprowadzona zdalnie, zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz

publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	ochrona środowiska	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o Ziemi i środowisku – 51,4 %; nauki biologiczne – 41,9 %; 6,7 % w ramach przedmiotów ogólnouczelnianych	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	4 tygodnie (160 godz.) 8 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	68	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2422 godz.	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	97 ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest studiów	119 ECTS + 18 ECTS z puli przedm. fakultatywnych - 137 ECTS	

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	33 ECTS	-
--	---------	---

dotyczy specjalności *analitika środowiskowa (AŚ)*

Nazwa kierunku studiów	ochrona środowiska	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{4,5}	nauki o Ziemi i środowisku – 53,3 %; nauki biologiczne – 43,4 %; 3,3 % w ramach przedmiotów ogólnouczelnianych	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>analitika środowiskowa (AŚ)</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	6 – liczba studentów na specjalności <i>analitika środowiskowa</i>	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	1510 godz.	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	60,4 ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub	83 ECTS + 21 ECTS z puli przedm. fakultatywnych - 104 ECTS	-

⁴ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

dyscyplinach, do których przyporządkowany jest studiów		
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	95 ECTS	-

dotyczy specjalności *ocena oddziaływania na środowisko* (OOŚ)

Nazwa kierunku studiów	ochrona środowiska	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{7,8}	nauki o Ziemi i środowisku – 49,2 %; nauki biologiczne – 47,5 %; 3,3 % w ramach przedmiotów ogólnouczeniowych	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>ocena oddziaływania na środowisko</i> (OOŚ)	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	16 – liczba studentów na specjalności <i>ocena oddziaływania na środowisko</i>	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁹	1844 godz.	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli	73,8 ECTS	-

⁷ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁸ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁹ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów		
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest studiów	88 ECTS + 18 ECTS z puli przedmiotów fakultatywnych = 106 ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	96 ECTS	-

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku ochrona środowiska jest zgodna z misją i celami strategicznymi Uniwersytetu Wrocławskiego (UWr) na lata 2013-2020 oraz powiązanymi z nią strategiami rozwoju jednostek prowadzących Międzywydziałowe Studium Ochrony Środowiska (MSOŚ): Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska (WNZKŚ) i Wydziału Nauk Biologicznych (WNB). Strategia ta zakłada prowadzenie badań naukowych w zgodzie z najwyższymi standardami oraz kształcenie studentów i doktorantów w duchu otwartości, samodzielności, uczciwości i tolerancji. Misją Wydziałów jest dbałość o najwyższą jakość badań naukowych i kształcenia oraz ich integrację, a także o rozwijanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Ponadto wysoka jakość badań naukowych prowadzonych przez pracowników WNB i WNZKŚ wpisuje się w generalną strategię i wizję UWr związaną z implementacją projektu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” (IDUB).

Warto nadmienić, że trwają prace nad opracowaniem nowej strategii rozwoju Wydziałów na lata 2021-2030 uwzględniających nowy statut Uczelni, nową strukturę Wydziałów oraz uczestnictwo w projekcie: Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza (WNB strategia Wydziału jest ukończona i obecnie jest po akceptacji merytorycznej JM Rektora UWr; w ramach WNZKS zostanie w najbliższym czasie powołany Zespół ds. opracowania w/w strategii Wydziału). Opracowywana, przyszła strategia będzie skierowana na kształcenie najwyższej jakości, skuteczności i różnorodności, otwartości i gotowości na wyzwania oraz synergii. I to właśnie jeden z fundamentów tj. skuteczność i różnorodność, w swoim rozwinięciu, zaczyna się od pojęcia „interdyscyplinarności” – idei od lat przyświecającej kierunkowi ochrona środowiska realizowanym na MSOŚ.

Kierunek ochrona środowiska na UWr ma stosunkowo długą historię i jest prowadzony nieprzerwanie od momentu jego powołania w roku 1992. Na ofertę dydaktyczną kierunku składają się trzyletnie studia pierwszego stopnia (S1) oraz dwuletnie studia drugiego stopnia (S2), prowadzone w trybie stacjonarnym. Absolwenci studiów I stopnia mogą kontynuować edukację na studiach drugiego stopnia w ramach dwóch oferowanych specjalności: *analitiky środowiskowej* oraz *oceny oddziaływania na środowisko*.

Sylwetki absolwentów S1 i S2 na kierunku ochrona środowiska prezentowane są przez pryzmat celów kształcenia i nie są jasno sprecyzowane pod względem dróg rozwoju zawodowego. Według informacji zawartych w Raporcie Samooceny (RS) oraz w opisie umieszczonym na stronie internetowej MSOŚ absolwent S1 zdobywa wiedzę poczynając od treści ogólnych, do coraz ich większego

uszczegółowienia. Kierunek adresowany jest do osób, którym bliskie są problemy przyrodnicze (przyrody ożywionej i nieożywionej) otaczającego i dynamicznie zmieniającego się świata. Program studiów pierwszego stopnia przewiduje zapoznanie się z treściami podstawowymi z zakresu: chemii, fizyki, matematyki oraz treściami kierunkowymi związanymi tak z przyrodą nieożywioną (np. geologii, geomorfologii i gleboznawstwa, hydrologii, meteorologii i klimatologii) jak i przyrodą ożywioną (np. flory i fauny, zarządzania bioróżnorodnością), a także treściami interdyscyplinarnymi/wieloaspektowymi (np. technologii w ochronie środowiska, zagrożeń cywilizacyjnych oraz szeroko rozumianego monitoringu środowiska etc.).

Studia drugiego stopnia, jak wynika z opisu sylwetki absolwenta, uczynią z absolwenta specjalistę ochrony środowiska w zakresie pracy w laboratoriach środowiskowych lub eksperta opracowującego i sporządzającego raporty oceny oddziaływania na środowisko. W ramach specjalności: *analityka środowiskowa* student zdobywa wiedzę i umiejętności z podstaw analityki laboratoryjnej, metod laboratoryjnych np. kolorymetrycznych, chromatograficznych, emisyjnych i absorpcyjnych oraz spektrometrii mas z szeroką praktyczną wiedzą przyrodniczo-środowiskową, co czyni z absolwenta *analityki środowiskowej* unikatowego specjalistę na rynku pracy. Absolwent posiada kompletne umiejętności, zarówno w zakresie pobierania w terenie próbek środowiskowych jak i wykonywania w laboratorium szeroko rozumianych badań fizyko-chemicznych (w tym obsługi specjalistycznych urządzeń laboratoryjnych), pozwalających ocenić stan badanego elementu środowiska i odnieść otrzymane wyniki do obowiązujących norm i przepisów dotyczących ochrony środowiska. Odróżnia go to finalnie od absolwentów kierunków ścisłych (chemii/fizyki) oraz absolwentów kierunków ściśle przyrodniczych. Specjalność *oceny oddziaływania na środowisko* umożliwia zapoznanie się z wiedzą dotyczącą środowiskowych zagrożeń zdrowia, gatunków chronionych, siedlisk Natura 2000, ekologii krajobrazu, oceny środowiska gruntowo-wodnego oraz dyspersji zanieczyszczeń atmosferycznych. Efektem praktycznym wiedzy i kompetencji nabytej przez absolwenta również jest umiejętność samodzielnego wykonywania dokumentacji terenowej, dokonywania jej analizy oraz sporządzania oceny i prognozy oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko.

Studia S1 i S2 nie wskazują jednak wyraźnie możliwych, dalszych dróg rozwoju zawodowego; w opisie sylwetki absolwenta można się dowiedzieć jedynie o szeregu zakładanych do nabycia umiejętności praktycznych (brak informacji o możliwości podjęcia pracy w określonych zawodach). Rekomenduje się zatem doprecyzowanie sylwetki absolwenta, z wyraźnym wskazaniem możliwych dalszych dróg rozwoju zawodowego. Ważnym elementem prezentowanej koncepcji nauczania jest ścisłe powiązanie z potrzebami społeczno-gospodarczymi oraz oczekiwaniami rynku pracy. W opracowaniu koncepcji kształcenia uwzględniono potrzeby interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

W roku akademickim 2018/2019 zaktualizowane zostały kierunkowe efekty uczenia (Uchwała nr 133/2019 Senatu UWr z dnia 25 września 2019 r.), tak aby były zgodne z nowymi wytycznymi Polskiej Ramy Kwalifikacji. Katalog kierunkowych efektów uczenia na studiach pierwszego stopnia zawiera 23 efekty w kategorii wiedzy, 11 efektów w kategorii umiejętności i 7 efektów w kategorii kompetencji społecznych. W myśl przedstawionej koncepcji przekazywania wiedzy od ogółu do szczegółu i stopniowania wiedzy cząstkowej, w efekcie realizacja programu studiów finalnie przynosi spójną wizję i holistyczne spojrzenie na środowisko przyrodnicze. Katalog kierunkowych efektów uczenia na studiach drugiego stopnia zawiera 16 efektów w kategorii wiedzy, 8 efektów w kategorii umiejętności i 6 efektów w kategorii kompetencji społecznych. Stopień ukierunkowania i uszczegółowienia problemów poruszanych na drugim stopniu kierunku ochrona środowiska jest dużo wyższy, umożliwia podjęcie pracy w laboratoriach badawczych i jednostkach zajmujących się ocenami oddziaływania na środowisko. Opis efektów uczenia się zarówno pierwszego, jak i drugiego stopnia jest

poprawny i spójny z efektami określonymi dla profilu ogólnoakademickiego i odpowiedniego poziomu kształcenia opisanego w PRK. Program studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku ochrona środowiska nie podlegał modyfikacjom.

Badania naukowe pracowników WNZKŚ prowadzone są m.in. w zakresie: mineralogii, petrografii, sedimentologii, geologii stratygraficznej oraz geologii fizycznej. Badania aplikacyjne dotyczą głównie geologii poszukiwawczej (geologia złóż), geochemii środowiskowej, geologii inżynierskiej, hydrogeologii i geofizyki. W ramach WNB w procesie naukowo-dydaktycznym na ochronie środowiska biorą jednostki dwóch instytutów (IBŚ i IGM) oraz KEBOŚ, Ogród Botaniczny i Muzeum Przyrodnicze. Badania naukowe pracowników WNB prowadzone są m.in. w zakresie rozmieszczenia, biologii, ekologii i taksonomii wybranych grup świata zwierzęcego i roślinnego; filogenezy, systematyki i zoogeografii zwierząt bezkręgowych, głównie owadów; ewolucji morfologii kręgowców i bezkręgowców, ze szczególnym uwzględnieniem gametogenezy, dymorfizmu płciowego i morfologii stadiów przedimaginalnych; etologii i neurobiologii kręgowców; zróżnicowaniem i paleoekologią euroazjatyckiej fauny czwarto- i trzeciorzędowej; ochroną przyrody w aspekcie gatunkowym i ekosystemalnym.

Większość aspektów badawczych dwóch wydziałów znajduje się w treściach kształcenia ocenianego kierunku. Tematyka i kierunki badań realizowanych w ocenianych Jednostkach są zgodne z zakresem dyscyplin: nauki o Ziemi i środowisku oraz nauk biologicznych, do których odnoszą się efekty uczenia się. Dorobek naukowy, problemy badawcze i tematyka publikacji nauczycieli akademickich, prowadzących zajęcia na wizytowanych kierunkach, ściśle korespondują z ofertą kształcenia w dyscyplinie ochrona środowiska. Wszystko to zapewnia studentom osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie przygotowania do prowadzenia badań. Badania naukowe prowadzone przez nauczycieli akademickich, zatrudnionych na Wydziale, odgrywają istotną rolę w tworzeniu i udoskonalaniu programów studiów. Tematyka prac magisterskich nawiązuje bezpośrednio do tematyki badań prowadzonych na Wydziałach i jest właściwie koordynowana przez Międzywydziałowe Studium Ochrony Środowiska. Ponadto studenci ocenianego kierunku biorą udział w realizowanych projektach badawczych, czego wymiernym efektem jest współautorstwo studentów w publikacjach naukowych i ich udział w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia jest zgodna ze strategią Uczelni tworzącej kierunek oraz zgodna z polityką jakości kształcenia. Ponadto koncepcja kształcenia na kierunku ochrona środowiska zakłada umożliwienie studentom na studiach pierwszego stopnia zdobywanie wiedzy poczynając od treści ogólnych do coraz ich większego uszczegółowienia. Kierunek skierowany jest do osób, którym bliskie są problemy przyrodnicze (przyrody ożywionej i nieożywionej) otaczającego i dynamicznie zmieniającego się świata. Na studiach drugiego stopnia – poszerzanie wiedzy podstawowej, wraz ze zdobywaniem zaawansowanej wiedzy z przedmiotów specjalistycznych szczególnie w zakresie laboratoryjnych analiz środowiskowych lub ocen oddziaływania na środowisko. Należy podkreślić, że studenci studiów drugiego stopnia nabywają kompetencje w posługiwaniu się specjalistyczną aparaturą badawczą i posiadają umiejętności w praktycznym wykorzystywaniu wyników uzyskiwanych w ramach prowadzonych badań naukowych. Przyporządkowanie ocenianego kierunku do dziedziny i dyscyplin nauki jest prawidłowe. Na podstawie analizy i porównania kierunkowych efektów uczenia się, przyjętych na studiach pierwszego i drugiego stopnia, można jednoznacznie wskazać, że zakres wiedzy

i umiejętności absolwentów S1 zostaje przez absolwentów S2 znacznie pogłębiony. Należy podkreślić, że nawiązujące do kierunku efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia przez studenta.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści kształcenia są zgodne z efektami uczenia się dla kierunku, uwzględniają aktualny stan wiedzy i praktyczny aspekt zagadnień ochrony środowiska. Program i plan studiów dla ocenianego kierunku na studiach pierwszego stopnia jest realizowany w czasie 6 semestrów. Ogółem student zdobywa 180 pkt. ECTS, w tym liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru wynosi 55 pkt. ECTS. Analiza programu studiów wskazuje jednak, że proponowane moduły zajęć do wyboru odpowiadają nie 55 lecz zaledwie 33pkt. ECTSco stanowi 18% ogółu punktów. Dodane do tego moduły kształcenia tj. *praktyki zawodowe* – 8 pkt. ECTS, *problematyka nauk przyrodniczych (seminarium przedmiotowe)* – 2 pkt. ECTS, *przygotowanie pracy dyplomowej (pracownia i egzamin dyplomowy)* – 10 pkt. ECTS, *problematyka ochrony środowiska (seminarium dyplomowe)* – 2 pkt. ECTS, które przez Uczelnię zaliczone zostały do zajęć fakultatywnych – 22 pkt. ECTS sprawiłyby, że wymóg formalny zostałby spełniony. Włączenie pkt. ECTS, uzyskiwanych przez studentów w ramach realizacji modułów: *praktyki zawodowe, problematyka nauk przyrodniczych (seminarium przedmiotowe), przygotowanie pracy dyplomowej (pracownia i egzamin dyplomowy) i problematyka ochrony środowiska (seminarium dyplomowe)*, do puli wymaganych 30% punktów z kursów do wyboru jest jednak nieprawidłowe, ponieważ w celu realizacji programu studiów przewidzianego dla danego stopnia (S1=180 ECTS, S2=120 ECTS) konieczne jest zrealizowanie wszystkich wymienionych powyżej przedmiotów. W każdym przypadku nie można wybrać innych zajęć w zastępstwie – są to zatem obowiązkowe punkty programu. Sama możliwość wyboru np. miejsca odbywania praktyk, tematu i miejsce realizacji pracy licencjackiej, egzaminu czy tematu seminarium nie czyni z danego modułu przedmiotu fakultatywnego jeśli realizowane treści przedmiotowe nie są zróżnicowane. Dowodzą tego załączone do RS sylabusy w/w przedmiotów, które wyraźnie definiują je jako przedmioty obowiązkowe. Niewłaściwy jest również brak przypisania godzin (0 godzin) z przedmiotów rdzeniowych: *język obcy nowożytny* (12 pkt. ECTS) i *przygotowanie pracy dyplomowej (pracownia i egzamin dyplomowy)*; 10 pkt. ECTS pkt.), do ogólnej puli godzin realizacji przez studenta. Stąd program studiów ma niedoszacowaną całościową liczbę godzin. Zastrzeżenie budzi także to, że oferta przedmiotów fakultatywnych jest niewystarczająca; w związku z powyższym rekomenduje się rozbudowę katalogu kursów do wyboru S1. Rekomenduje się także dokonanie rewizji programu studiów pierwszego stopnia pod względem realizacji modułów obligatoryjnych i fakultatywnych niezbędnych do spełnienia wymogów formalnych.

Z kolei na studiach II stopnia wybieralność przedmiotów dokonuje się na drodze "globalnej" poprzez wybór stosownej specjalności - dotyczy to przedmiotów specjalizacyjnych, których treści programowe

są właściwe dla danej specjalizacji, nie dotyczy zaś przedmiotów ogólnych wspólnych dla obydwu specjalizacji (np. język obcy nowożytny 4 pkt ECTS). Analiza programu studiów wskazuje, że w ramach specjalności *analitika środowiskowa* przedmiotom specjalizacyjnym przypisane zostało 95 pkt ECTS, zaś w ramach specjalności *ocena oddziaływania na środowisko* 96 pkt ECTS. W przypadku studiów II stopnia można więc uznać, że kwestia obieralności przedmiotów została rozwiązana w sposób prawidłowy, choć warto będzie w dalszej perspektywie poszukiwać dodatkowych sposobów indywidualizacji ścieżek kształcenia studentów na II stopniu.

W przypadku studiów II stopnia szczegółowa analiza dokonana na podstawie wszystkich sylabusów oddzielnie dla każdej z dwóch specjalności wykazała, że w przypadku specjalności *ocena oddziaływania na środowisko* sumaryczna liczba godzin realizowanych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim wynosi 1844 (78,3 pkt. ECTS), zaś w przypadku specjalności *analitika środowiskowa* wynosi odpowiednio 1510 (60,4 ECTS). Oferta Wydziału spełnia zatem pod tym względem wymóg ustawy.

Analiza programu i planu studiów dla ocenianego kierunku, a także analiza sylabusów kursów pozwoliła stwierdzić, że nakład pracy własnej studentów oraz pracy w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim jest właściwie oszacowany i umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się przez studentów. W ramach programu studiów I stopnia, trwających 6 semestrów, student realizuje 2322 godzin dydaktycznych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim (plus przedmioty ogólnouniwersyteckie) i uzyskuje ogółem 97 pkt. ECTS. Pracę własną studenta ramach całego programu oszacowano na 2170 godzin.

Dobór form zajęć dydaktycznych na wizytowanym kierunku jest prawidłowy. Zajęcia prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń i laboratoriów, ze zdecydowaną przewagą tych ostatnich, czyli form wymagających bezpośredniego zaangażowania studenta. Proporcje między zajęciami aktywizującymi (laboratoryjnymi), a wykładami są właściwe i sprzyjają osiągnięciu efektów uczenia się. Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach w większości zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Należy podkreślić również, że metody kształcenia i trafności ich doboru na wizytowanym kierunku są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się - sprzyjają osiągnięciu efektów uczenia. Metody kształcenia umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, co wykazano szczegółowo w raporcie samoceny. Zarówno na studiach I oraz II stopnia więcej niż 50% liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów jest przyporządkowana zajęciom powiązanym z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Sposób organizacji zajęć należy również ocenić jako właściwy.

W 4 semestrze studiów S1 realizowane są praktyki zawodowe w wymiarze 160 godzin (8 ECTS), których miejsce realizacji pozostaje do decyzji studenta w zależności od jego predyspozycji i planów zawodowych. Mogą się one odbywać w jednostkach gospodarczych, urzędach i instytucjach publicznych, jednostkach naukowo-badawczych i laboratoriach, które realizują działalność zgodną z profilem studiów (np. wydziały ochrony środowiska urzędów gmin, powiatów, sejmików samorządowych, instytuty naukowe, parki krajobrazowe, parki narodowe, itp.). Efekty uczenia się uzyskane podczas odbywania praktyk zawodowych na studiach I stopnia dokumentowane są w dziennikach praktyk, zawierających potwierdzenie wykonywanych zadań oraz podsumowującą opinię zewnętrznego opiekuna praktyk jak również w zaświadczeniu o odbyciu studenckiej praktyki zawodowej. Do stopnia uzyskania efektów uczenia się odnosi się opiekun praktyk, zaś szczegółowe metody ustalane są zgodnie z zatwierdzonym regulaminem praktyk. Natomiast efekty uczenia się

uzyskane podczas odbywania praktyk zawodowych na studiach I stopnia dokumentowane są w dziennikach praktyk, zawierających potwierdzenie wykonywanych zadań oraz podsumowującą opinię zewnętrznego opiekuna praktyk jak również w zaświadczeniu o odbyciu studenckiej praktyki zawodowej. Do stopnia uzyskania efektów uczenia się odnosi się opiekun praktyk, zaś szczegółowe metody ustalane są zgodnie z zatwierdzonym regulaminem praktyk.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Analiza treści programowych S1 i S2 wykazuje, że są one zgodne z zakładanymi efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i stosowanymi w ochronie środowiska. Stwierdzono także, że proponowane treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla poszczególnych zajęć oraz że umożliwiają studentom osiągnięcie nie tylko zakładanych efektów uczenia się, ale także uzyskanie kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia. Przeprowadzona analiza programu studiów pierwszego i drugiego stopnia wskazuje na poprawne wyodrębnienie grup zajęć w ramach planu studiów. To oraz prawidłowy dobór form zajęć przyczyniają się do osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Dodatkowo, nakład pracy, niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się, przypisanych do poszczególnych zajęć, jest poprawnie oszacowany, co wszystko razem zapewnia osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest także zgodna z wymaganiami. Metody kształcenia i trafności ich doboru na wizytowanym kierunku sprzyjają osiąganiu efektów uczenia. Metody kształcenia umożliwiają również przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, co wykazano szczegółowo w raporcie samoceny. Zarówno na studiach I oraz II stopnia więcej niż 50% liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów jest przyporządkowana zajęciom powiązanym z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany. Sposób organizacji zajęć są należy również ocenić jako właściwy.

Realizacja programu studiów na wizytowanym kierunku nie budzi zastrzeżeń, wymagana jest jednak korekta modułów zajęć do wyboru na studiach pierwszego. Jako moduły fakultatywne w planie studiów wskazano np. seminaria, pracownie licencjackie i magisterskie, egzamin dyplomowy, praktyki zawodowe – w każdym przypadku nie można wybrać innego przedmiotu w zastępstwie, a w ramach żadnego z tych przedmiotów nie wykazano możliwości zróżnicowania treści programowych – niespełniony jest zatem wymóg formalny. Program studiów ma również niedoszacowaną całościową liczbę godzin. Obecnie zaliczenie wielu modułów do puli wymaganych 30% punktów z kursów do wyboru na studiach 1 stopnia jest nieprawidłowe. Rekomenduje się wprowadzenie skutecznych działań naprawczych eliminujących istniejące nieprawidłowości.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutacja na studia stacjonarne pierwszego stopnia odbywa się w oparciu o zasady ogólnie obowiązujące w UWr. Wymagania wstępne dla kandydatów na studia pierwszego stopnia na kierunku ochrona środowiska dotyczą wiedzy z zakresu dwóch wybranych przedmiotów, w zakresie nauk przyrodniczych i ścisłych (*biologia, chemia, geografia, fizyka lub fizyka i astronomia, matematyka*). To kandydat wskazuje dwa przedmioty, które mają być uwzględnione w procesie kwalifikacji. Do wymaganych przedmiotów zaliczany jest także język obcy nowożytny z uwzględnieniem odpowiednich współczynników przeliczeniowych. Szczegółowe informacje dotyczące sposobu przeliczania liczby uzyskanych punktów maturalnych są dostępne na stronach UWr. Punktację dla kandydatów legitymujących się wynikami tzw. starej matury lub matury międzynarodowej przelicza się według ogólnouczelnianych zasad zapewniających porównywalność z wynikami nowej matury (informacje dostępne na stronach rekrutacyjnych).

Rekrutacja na studia stacjonarne drugiego stopnia dotyczy kandydatów posiadających dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia z kierunków studiów z dziedziny: nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk inżynieryjno-technicznych, lub nauk rolniczych, a także posiadających kompetencje niezbędne do podjęcia kształcenia na studiach drugiego stopnia tego kierunku studiów. Absolwenci kierunków studiów z innych dziedzin nauki/sztuki przystępują do rozmowy kwalifikacyjnej z zagadnień/pytań opublikowanych na stronie internetowej. Rozmowa kwalifikacyjna oceniana jest w skali od 2 do 5. Do zaliczenia rozmowy wymagane jest uzyskanie co najmniej oceny dostatecznej (3,0). Natomiast osoby posiadające dyplom uzyskany za granicą przystępują do rozmowy kwalifikacyjnej sprawdzającej predyspozycje kandydata do podjęcia studiów drugiego stopnia ochrony środowiska (zainteresowania związane z dziedziną, orientacja w literaturze, czasopismach branżowych itp.). Rozmowa kwalifikacyjna oceniana jest w skali od 2 do 5. Do zaliczenia rozmowy wymagane jest uzyskanie co najmniej oceny dostatecznej (3,0). Na podstawie wyniku rozmowy kwalifikacyjnej tworzona jest lista rankingowa kandydatów, których kwalifikuje się do wypełnienia obowiązującego limitu przyjęć. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się, okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, także uczelni zagranicznej, określa precyzyjnie Regulamin Studiów UWr. Należy dodać, że powyższe zasady znane są kandydatom przed ubieganiem się o przyjęcie na studia. Podstawą sporządzenia listy rankingowej dla absolwentów kierunków studiów z wymienionych dziedzin wiedzy jest ocena na dyplomie studiów pierwszego stopnia. Postępowanie rekrutacyjne przeprowadza powołana przez Rektora, Uczelniana Komisja Rekrutacyjna, a rejestracja kandydatów na studia prowadzona jest w formie elektronicznej na stronie internetowej.

Zasady uznawania efektów uczenia się, w przypadku powtarzania przedmiotu, wznowienia studiów, udziału w programie wymiany studenckiej, zaliczenia przedmiotu na innym kierunku lub innej uczelni, zostały określone w Regulaminie Studiów UWr. Decyzję ostateczną, w oparciu o m.in. zbieżność efektów uczenia się, brak różnic w treściach programowych czy też formę i wymiar godzinowy zajęć, a także formę ich zaliczenia, podejmuje Dziekan Wydziału.

Funkcjonujący w ramach Międzywydziałowego Studium Ochrony Środowiska system sprawdzania i oceniania daje możliwość sukcesywnego monitorowania postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną podstawę oceny stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Ogólne zasady zaliczenia przedmiotu i semestru zawarte są w Regulaminie studiów UWr. Na kierunku ochrona środowiska od 2015 r. obowiązują zasady dyplomowania oraz wymogi formalne dotyczące

przygotowywania prac dyplomowych ustalone przez Rady Wydziałów: Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska oraz Nauk Biologicznych. Propozycje tematów prac dyplomowych, tak licencjackich jak i magisterskich, są przekazywane przez pracowników badawczo-dydaktycznych posiadających co najmniej stopień doktora habilitowanego Międzywydziałowemu Zespołowi ds. Oceny Jakości Kształcenia na kierunku ochrona środowiska, a następnie przyjmowane są przez Radę MSOŚ. Recenzentów prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich) typują Dyrektorzy ds. Dydaktycznych w odpowiednich Instytutach (ING i IGRR na WNZKS) i Instytutach/Katedrach na WNB, w których zatrudniony jest promotor i realizowana jest praca licencjacka/magisterska. Zgodnie z załącznikiem do regulaminu studiów MSOŚ oceny prac licencjackich i magisterskich realizowanych na MSOŚ dokonuje promotor/promotorzy i recenzent, z czego jest to przynajmniej jeden doktor habilitowany. Należy zaznaczyć, że liczba tematów prac dyplomowych jest zazwyczaj większa niż liczba potencjalnych dyplomantów. Zatwierdzona lista tematów wraz z informacją o potencjalnych promotorach, jest udostępniana studentom na stronie internetowej Międzywydziałowego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia. Student zatem ma możliwość wyboru promotora i tematu pracy.

Postępowanie w sprawie nadania tytułu zawodowego jest wieloetapowe i obejmuje m.in.: złożenie pracy dyplomowej i badanie antyplagiatowe, ocenę pracy dyplomowej, przeprowadzenie egzaminu dyplomowego, przekazanie pisemnej pracy dyplomowej do Archiwum Prac Dyplomowych (APD), działający w ramach Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów (USOS) oraz wydanie dyplomu i innych dokumentów związanych z ukończeniem studiów. Prace dyplomowe - licencjackie i magisterskie - mają postać opracowania zgodnego z przyjętymi w Jednostce zasadami. Przeanalizowane prace dyplomowe potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku.

W rok akademickim 2020/2021 wszystkie wykłady, seminaria, część ćwiczeń odbywała się w formie zdalnej (platformy MS Teams, E-Edu), co regulują odpowiednie zarządzenia Rektora i Dziekanów poszczególnych wydziałów. W trakcie spotkania z nauczycielami akademickimi wskazywano na dobre przygotowanie zaplecza technicznego, jak również przeprowadzono szereg szkoleń z obsługi platform zdalnych dla pracowników. Przeprowadzone hospitacje podczas wizytacji ZO PKA, wskazują na właściwą realizację zajęć na odległość, potwierdzają trafność doboru, specyficzność i różnorodność stosowanych przez nauczycieli akademickich metod kształcenia (wykłady i ćwiczenia), a także bezpośrednie powiązanie tych metod z możliwością osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Na MSOŚ realizowana jest również weryfikacja i ocena przydatności efektów uczenia się w pracy zawodowej, w czasie analizy ankiet absolwentów wykonywanej przez Biuro Karier UW r od 2015 roku. Ponadto badania ankietowe losów zawodowych absolwentów kierunku ochrona środowiska są prowadzone przez Międzywydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia na Kierunku Ochrona Środowiska zgodnie z procedurą monitorowania losów absolwentów MSOŚ oraz w systemie MNiSW.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia są właściwe oraz w sposób prawidłowy przekazywane do informacji zainteresowanym kandydatom. Weryfikacja efektów uczenia się jest prawidłowa, zrozumiała i sprawiedliwa wobec wszystkich studentów, a także niezmienna w trakcie trwania semestru. Dobór sposobów weryfikacji efektów uczenia się uwzględnia specyfikę efektów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Weryfikowane prace dyplomowe potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Wszyscy nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku ochrona środowiska posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w dyscyplinach, do których kierunku został przypisany: nauki o Ziemi i środowisku oraz nauki biologiczne. Pracownicy legitymujący się dorobkiem w zakresie nauk o Ziemi i środowisku (Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska) prowadzą zajęcia dotyczące przyrody nieożywionej, natomiast pracownicy, których dorobek mieści się w zakresie nauk biologicznych (Wydział Nauk Biologicznych) prowadzą zajęcia dotyczące przyrody żywej. Wiodąca tematyka realizowanych przez kadrę prac badawczych związanych z inżynierią środowiska dotyczy na WNZKŚ: interpretacji lokalnych i globalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz geologicznych, geomorfologicznych i hydrologicznych; monitorowania oraz analizy i oceny zmian środowiska atmosferycznego, wodnego i glebowego; zastosowania metod analiz statystycznych, w tym analiz danych przestrzennych, GIS w obrazowaniu zmian środowiskowych; zastosowania specjalistycznych metod analitycznych do śledzenia przebiegu procesów biogeochemicznych w środowisku oraz oceny stanu środowiska; gospodarki złożowej, gospodarki odpadami i związanych z nimi zagrożeń środowiska. Natomiast tematyka badań pracowników WNB w zakresie ochrony środowiska obejmuje takie zagadnienia jak: różnorodność biologiczna na poziomie gatunku i ekosystemu, jej dynamika i tendencje; wpływ człowieka na środowisko, pośrednio na różnorodność biologiczną; biologia i ekologia zagrożonych gatunków oraz siedlisk, tworzenie metod i programów ich ochrony; dynamika zmian w zbiorowiskach roślinnych związana z procesami globalnego ocieplenia; zastosowanie metod statystycznych i GIS w biologii; bioindykacja i bioremediacja zanieczyszczeń chemicznych środowiska, ocena przydatności roślin jako bioindykatorów. Dorobek naukowy kadry jest udokumentowany publikacjami w wysoko punktowanych czasopismach i wydawnictwach naukowych, zarówno polskich jak i zagranicznych. Pracownicy obu Wydziałów biorą udział i organizują liczne konferencje naukowe o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Zasiadają w zarządach towarzystw naukowych, radach redakcyjnych czasopism oraz radach naukowych i ciałach doradczych. Wielu z nich realizowało lub aktualnie realizuje granty badawcze, finansowane przez różne instytucje wspierające rozwój nauki (polskie – NCN: OPUS, SONATA, MINIATURA, PREUDIUM; zagraniczne: Komisja Europejska: EU LIFE, Homing Plus). Ich kwalifikacje do prowadzenia studiów na kierunku ochrona środowiska nie budzą najmniejszych zastrzeżeń.

Na kierunku ochrona środowiska zajęcia prowadzi obecnie 42 spośród 110 nauczycieli akademickich WNZKŚ (5 profesorów, 13 doktorów habilitowanych, 22 doktorów i 2 magistrów), oraz 36 spośród 146 nauczycieli akademickich WNB (4 profesorów, 12 doktorów habilitowanych i 20 doktorów). Ponadto, w procesie kształcenia uczestniczy ośmiu nauczycieli akademickich z Wydziału Chemii UW, dwóch z Wydziału Fizyki oraz lektorzy ze Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych UW. W bieżącym roku akademickim na ocenianym kierunku uczy się 100 studentów (76 na studiach pierwszego stopnia i 24

na studiach drugiego stopnia). Biorąc pod uwagę powyższe dane, struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów w pełni pozwala na prawidłową realizację zajęć i nabywanie przez studentów kompetencji badawczych.

Nauczyciele akademicy obydwu Wydziałów mają także bogate doświadczenie oraz udokumentowany dorobek dydaktyczny. Wielu z nich to nauczyciele z wieloletnim stażem, mający zasługi w promowaniu młodej kadry naukowej. Ponadto doskonalą oni swoje kompetencje dydaktyczne podczas różnego typu szkoleń i kursów, jak np. realizowane w ramach projektu „DOBRA KADRA - podniesienie kompetencji kadry dydaktycznej Uniwersytetu Wrocławskiego na rzecz wzmocnienia jakości kształcenia na uczelni” kursy: Praca dydaktyczna z użyciem metody WebQuest czy Narzędzia w innowacyjnych technologiach edukacyjnych.

Obsada zajęć dydaktycznych odbywa się według klucza merytorycznego i jest ściśle skorelowana ze specyficznym obszarem udokumentowanej działalności badawczej pracownika. Dodatkowo brane jest pod uwagę doświadczenie dydaktyczne oraz opinie studentów wyrażone w ankietach. Zarówno dorobek publikacyjny, jak i zainteresowania naukowe nauczycieli akademickich na kierunku świadczą o adekwatnym doborze kadry zarówno z punktu widzenia realizowanych na kierunku programów nauczania, jak i zakładanych efektów uczenia się.

Nauczyciele akademicy -nie są obciążani dydaktycznie ponad określony wymiar godzin, co umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Zdecydowana większość zajęć (znacznie przekraczająca wymagane ustawo 75% godzin) jest prowadzona przez nauczycieli zatrudnionych na UWr jako podstawowym miejscu pracy.

Regularny program studiów nie przewiduje, poza ogólnouniwersyteckim szkoleniem wstępnym z zakresu BHP i ochrony przeciwpożarowej, organizowanym przez Centrum Kształcenia na Odległość UWr, zajęć w formie kształcenia na odległość, lecz ze względu na obecnie panującą sytuację epidemiologiczną znaczna część zajęć prowadzona jest w tej formie. Pracownikom prowadzącym zajęcia zdalne UWr zapewnił wsparcie w postaci regularnie prowadzonych Webinariów oraz dodatkowych szkoleń z obsługi platformy e-learningowej e-EDU oraz narzędzi TEAMS i SKYPE dla firm znajdujących się w pakiecie Office 365, prezentujących narzędzia i ich możliwości dedykowane do prowadzenia zdalnych zajęć. Nagrania i materiały ze szkoleń dostępne są na stronach internetowych. Dodatkowo nauczyciele mogą korzystać z konsultacji specjalistów Centrum Kształcenia na Odległość UWr. Centrum posiada w ofercie szkolenia z zakresu metod zdalnych dotyczące wdrażania własnych rozwiązań e-learningowych, podnoszenia jakości kształcenia online oraz szkolenia w zakresie dydaktyki i metodyki e-learningu czy blended-learningu. Dzięki podjętym działaniom nauczyciele zostali dobrze przygotowani do realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a ich realizacja jest na bieżąco kontrolowana przez uczelnię.

Międzywydziałowe Studium Ochrony Środowiska odpowiedzialne za organizację ocenianego kierunku studiów na Uniwersytecie Wrocławskim nie posiada własnej kadry, a polityka kadrowa dotycząca nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia prowadzona jest przez dziekanów poszczególnych Wydziałów we współpracy z dyrektorami lub kierownikami poszczególnych jednostek. Polityka kadrowa obu Wydziałów zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć. Nowi pracownicy są przyjmowani na podstawie ogłaszanych konkursów. W celu pozyskania jak najlepszych kandydatów i zapewnienia pełnej transparentności stosowanych procedur, ogłoszenia o konkursach na stanowiska badawcze i badawczo-dydaktyczne umieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej UWr, serwerze Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Komisji Europejskiej. Wymagania stawiane kandydatom na dane stanowisko są precyzyjnie określone w ogłoszeniu konkursowym z

uwzględnieniem kwalifikacji badawczych i dydaktycznych. Przy wyborze nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć dydaktycznych brany jest pod uwagę ich dorobek naukowy, który musi być zgodny z realizowanym programem i zakładanymi efektami uczenia się, a także doświadczenie dydaktyczne.

Na obu Wydziałach nauczyciele prowadzący zajęcia są oceniani przez studentów poprzez wypełnianie ankiet online, korzystając z odpowiedniego modułu w systemie USOS. Prowadzone zajęcia są również oceniane w ramach hospitacji, których tryb reguluje zarządzenie Rektora UWr oraz odpowiednie uchwały obu Wydziałów. Corocznie hospitacjom podlegają zajęcia prowadzone przez doktorantów, zajęcia osób nowozatrudnionych oraz zajęcia, które uzyskały niską ocenę w ankietach studenckich lub wzbudzały kontrowersje. Hospitacjom mogą podlegać również inne realizowane zajęcia.

Pracownicy podlegają ocenie okresowej (co cztery lata, wcześniej co dwa lata) według zasad określonych w Statucie UWr. Oprócz oceny działalności naukowej ważnym elementem oceny okresowej jest ocena działalności dydaktycznej, w której uwzględnia się ocenę prowadzonych zajęć wyrażoną w ankietach studenckich, wyniki hospitacji zajęć oraz liczbę wypromowanych dyplomantów i podejmowaniem innych aktywności dydaktycznych.

Wyniki oceny okresowej pozwalają ponadto na doskonalenie procesu kształcenia, w tym podejmowanie działań naprawczych. Pracownicy, którzy otrzymali ocenę niższą od oczekiwanej, proszeni są o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji i ewentualne sugestie dotyczące jej poprawy. W przypadku takich osób ocenę przeprowadza się ponownie po skróconym okresie. Ponadto Wydziałowe Zespoły ds. Oceny Jakości Kształcenia formują kierowane do pracowników zalecenia oparte o wyniki regularnie udostępnianych w USOS ankiet studenckich, hospitacje i oceny okresowe pracowników. Istnieje również system wspierania i motywowania kadry. W szczególności są podejmowane starania o przyznanie podwyżek uposażeń osobom, które awansowały na wyższy stopień naukowy. Pracownicy wyróżniający się w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej są nominowani do nagród Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego. Młodzi pracownicy nauki (do 35 roku życia) mogą korzystać z tzw. grantów wewnętrznych. Inną formą prowadzącą do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia jest możliwość korzystania z wyjazdów i krótkoterminowych staży zagranicznych w ramach programów i porozumień ogólnouniwersyteckich w celu podnoszenia kwalifikacji naukowych i dydaktycznych.

Na Uniwersytecie Wrocławskim obowiązują określone procedury rozwiązywania konfliktów i reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszania bezpieczeństwa oraz wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec kadry i studentów. Przeciwdziałanie mobbingowi, zapewnienie warunków pracy zgodnych z BHP oraz prowadzenie systematycznych szkoleń pracowników w tym zakresie reguluje Regulamin Pracy UWr. Konflikty między pracownikami rozstrzygają kierownicy zakładów lub katedr, dyrektorzy instytutów lub dziekani wydziałów. W przypadkach spraw, w których zachodzi podejrzenie naruszenia prawa lub istotnego naruszenia zasad etycznych przyjętych w kodeksie wskazań etycznych UWr organem rozstrzygającym jest Rzecznik Dyscyplinarny UWr lub senacka Komisja Etyki.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kadra naukowo-dydaktyczna prowadząca zajęcia na kierunku ochrona środowiska posiada doświadczenie i kompetencje dydaktyczne, które zapewniają poprawną realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Struktura kwalifikacji, liczebność kadry, przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe kadry akademickiej w pełni umożliwia realizację zajęć na ocenianym

kierunku. Wraz z koniecznością prowadzenia dużej liczby zajęć w formie zdalnej podjęto przygotowania kadry do prowadzenia w celu zapewnienia realizacji efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oparte są o transparentne zasady umożliwiające prawidłową realizację zajęć i realizację zakładanych efektów uczenia się. Polityka ta uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju. Obsada zajęć dydaktycznych realizowanych na wizytowanym kierunku jest prawidłowa. Uczelnia wypracowała procedury rozwiązywania konfliktów i reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa oraz dyskryminacji i przemocy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Podczas realizacji zajęć na kierunku ochrona środowiska studenci korzystają z infrastruktury dydaktycznej dwóch wydziałów – Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska i Wydziału Nauk Biologicznych. W skład tej infrastruktury wchodzi 6 głównych kampusów. Sale wykładowe i sale przeznaczone do ćwiczeń kameralnych we wszystkich kampusach wyposażone są w niezbędny sprzęt multimedialny wraz z oprogramowaniem oraz zapewniają niezbędną liczbę miejsc. Zajęcia specjalistyczne prowadzone są w salach laboratoryjnych, takich jak: laboratorium chemiczne, laboratorium wstępnego przygotowania próbek, laboratorium izotopowo-chemiczne, laboratorium mikrobiologiczne, sala ćwiczeniowa paleobotaniczna, laboratorium analiz izotopowych i preparatyk wstępnych, pracownia spektroskopii elektronowej, laboratorium gruntoznawcze, laboratorium hydrochemiczne. Laboratoria te wyposażono w aparaturę badawczą (np. HPLC Waters Alliance – Metody chromatograficzne, Spektrometr mas GC-IRMS oraz Spektrometr CRDS Picarro G-2201i z przystawkami CM/SSIM2/AutomateFX - Metody spektrometryczne i izotopowe) oraz pomoce i środki dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej oraz udział w tej działalności. W skład infrastruktury wchodzi również zamiejscowe stacje badawcze, w których studenci realizują ćwiczenia terenowe: Stacją Ekologiczną „Storczyk” w Karpaczu oraz Stacją Ornitologiczną w Rudzie Miłickiej. W skład infrastruktury obu Wydziałów wchodzi również jednostki wspomagające proces dydaktyczny na ocenianym kierunku: muzea – Przyrodnicze, Geologiczne i Mineralogiczne oraz Ogród Botaniczny i bogato wyposażone Obserwatorium Meteorologiczne.

Zajęcia wymagające praktycznego wykorzystania zaawansowanego oprogramowania realizowane są w 7 pracowniach komputerowych. W pracowniach tych, w zależności od profilu, oprócz standardowego oprogramowania użytkowego studenci mają dostęp do specjalistycznego oprogramowania wykorzystywanego w dydaktyce. Zapewnione są wielostanowiskowe licencje takich programów jak ArcGIS ESRI, Surfer, Grapher, Misrostation (w przypadku niektórych z nich istnieje

możliwość instalacji na prywatnych komputerach studentów). Wykorzystywane jest również oprogramowanie wolnego dostępu np. QuantumGIS, AutoCAD czy R. Powszechnie wykorzystywane oprogramowanie instalowane jest ponadto na tzw. maszynach wirtualnych, co umożliwia studentom w łatwy i nieangażujący własnych zasobów sprzętowych sposób (z dowolnego komputera, nawet o słabych parametrach) korzystania z zasobów informatycznych. Niektóre pracownie wyposażono w oprogramowanie specjalistyczne wykorzystywane przede wszystkim dla studentów realizujących prace dyplomowe bądź biorących udział w badaniach naukowych.

Duża liczba sal wykładowych, ćwiczeniowych, laboratoryjnych ich wyposażenie techniczne, w tym sprzęt badawczy i laboratoryjny oraz specjalistyczne oprogramowanie umożliwiają prawidłową realizację zajęć oraz samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów. Wielkość sal, liczba miejsc, stanowisk komputerowych i laboratoryjnych są adekwatne do liczby studentów w grupach.

Uczelniany system biblioteczno-informacyjny tworzy Biblioteka Uniwersytecka główna oraz biblioteki specjalistyczne wydziałowe, instytutowe i zakładowe. Studenci ochrony środowiska i pracownicy korzystają zarówno z Biblioteki Głównej UWr, jak i jej oddziałów. Na wydziałach tworzących MSOŚ funkcjonuje 5 bibliotek specjalistycznych oraz zbiory kartograficzne Pracowni Historii Kartografii. Biblioteki te spełniają standardy w zakresie liczby miejsc w czytelni, godzin otwarcia (Biblioteka Główna pn.-pt. 8-19, sob. 9-14, biblioteki specjalistyczne, z reguły 9-14 w dni robocze) oraz innych udogodnień dla użytkowników umożliwiających komfortowe korzystanie z ich zasobów w formie tradycyjnej i cyfrowej.

Zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP jest zapewniona poprzez dokonywanie corocznej kontroli dokonywanej przez Dział BHP UWr kończącej się protokołem zawierającym zalecenie dla władz UWr.

We wszystkich budynkach wykorzystywanych w ramach realizacji zajęć dostępne są przewodowe i bezprzewodowe sieci internetowe, w tym sieci pracownicze oraz sieć Eduroam, z której korzystają studenci całej uczelni. Studenci mają również dostęp do zasobów elektronicznych spoza Uczelni.

Na ocenianym kierunku generalnie zapewnione jest dostosowanie infrastruktury w tym infrastruktury bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Spośród sześciu kampusów, jedynie kampus przy ul. Kosiby, w którym funkcjonuje Obserwatorium Meteorologiczne Zakładu Klimatologii i Ochrony Atmosfery, zlokalizowany jest w bardzo starym budynku, przez co brak tam udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami ruchową.

Chociaż program studiów na kierunku ochrona środowiska nie przewiduje zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, sytuacja epidemiologiczna spowodowała konieczność stosowania tej formy. Ponieważ UWr wcześniej dysponował już odpowiednią infrastrukturą informatyczną i oprogramowaniem zostały one wykorzystane na większości kierunków studiów, w tym na kierunku ocenianym. Obecnie UWr umożliwia wszystkim studentom korzystanie z systemu Microsoft Office 365. Zajęcia zdalne prowadzone są za pośrednictwem uniwersyteckiej platformy e-learningowej e-EDU, narzędzi zawartych w pakiecie MS Office 365 lub za pomocą innych udostępnianych przez UWr narzędzi do kształcenia na odległość. Materiały do zajęć udostępniane i archiwizowane są na platformie e-EDU albo w dedykowanych usługach dostępnych w ramach MS Office 365.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są zgodne z potrzebami procesu nauczania umożliwiając osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Zasoby biblioteczne bibliotek specjalistycznych obejmują: Biblioteki Wydziału Nauk Biologicznych – 72600 vol., Biblioteka Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego – 25235 vol., Biblioteka Instytutu Nauk Geologicznych – 60000 vol.,

Biblioteka Zakładu Klimatologii i Ochrony Atmosfery – 17449 vol., Pracowni Historii Kartografii – 41183 vol. Zasoby te zapewniają w niezbędnej liczbie egzemplarzy dostęp do podręczników kursowych wykorzystywanych w procesie kształcenia, w szczególności zalecanych w sylabusach przedmiotów, a także pozostałej literatury fachowej, w tym specjalistycznych książek i czasopism naukowych z zakresu obu dyscyplin (co zostało potwierdzone przez studentów na spotkaniu z zespołem PKA). Katalogi bibliotek, zarówno głównej jak i specjalistycznych, dostępne są w formie elektronicznej oraz tradycyjnej, przy czym zawierają również informację o zbiorach w pozostałych bibliotekach.

Oprócz dostępu tradycyjnego do zasobów bibliotecznych, poprzez stronę BU i sieć UWr studenci mają dostęp do światowych zasobów informacji naukowej, w szczególności do bazy czasopism elektronicznych, do Web of Science, do bazy JSTOR oraz do portali tematycznych z zakresu obu dyscyplin. Dodatkowo biblioteki prenumerują tytuły czasopism zagranicznych w wersji online.

Biblioteka Uniwersytecka jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością (przestronne halle biblioteczne, drzwi bez progów oraz wygodne windy opisane alfabetem Braille'a). W agendach udostępniania (czytelnie, informatorium, obszar wolnego dostępu do zbiorów) przygotowano stanowiska do pracy z podwyższonymi blatami stołów oraz przewidziano szerokie odstępy pomiędzy regałami, wybrane stanowiska komputerowe są przystosowane do obsługi przez osoby z dysfunkcją słuchu i wzroku. Użytkownicy z niepełnosprawnością mają ponadto prawo do wypożyczenia większej liczby wydawnictw i na dłuższy termin, oraz mogą ustanowić pełnomocnika, który w ich imieniu będzie wypożyczał i prolongował materiały biblioteczne.

Rozwój i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej, naukowej, bibliotecznej i informatycznej jest przedmiotem działań władz Uczelni i obu Wydziałów. Działania te obejmują zarówno podnoszenie standardu sal wykładowych, laboratoriów, pracowni itd. w ramach środków własnych, jak i pozyskiwanie środków na duże remonty. Infrastruktura podlega systematycznym ocenom i przeglądom. Stan techniczny budynków jest w sposób ciągły monitorowany przez administratorów oraz w ramach corocznych kontroli i przeglądów. Pracownicy i studenci mają możliwość składania wniosków o remonty oraz zgłaszanie bieżących usterek. Zgodnie z przepisami odbywa się również kontrola BHP oraz przeciwpożarowa. Monitoring potrzeb w zakresie zasobów bibliotecznych, zakupu literatury, poszerzenie dostępu do baz danych, melioracji katalogów prowadzony jest przez pracowników bibliotek w oparciu o wnioski pracowników naukowych i dydaktycznych, studentów i doktorantów. Stałe monitorowanie jakości oraz stanu infrastruktury badawczo-dydaktycznej i doraźne reagowanie na pilne wnioski interesariuszy, jak również planowanie większych projektów jest zadaniem dyrektorów poszczególnych instytutów. Nauczyciele na bazie doświadczeń własnych i potrzeb sygnalizowanych przez studentów przekazują dyrekcji poszczególnych jednostek dydaktycznych informacje o potrzebach w zakresie wyposażenia sal, pracowni i laboratoriów, a także aparatury naukowo-badawczej oraz specjalistycznego oprogramowania. Wnioski te są w miarę możliwości finansowych wykorzystywane w działaniach doskonalących. Efektem działań w zakresie rozwoju i doskonalenia infrastruktury jest przeprowadzenie w ostatnich latach na obu Wydziałach kilkudziesięciu remontów oraz zakup specjalistycznej aparatury (np. mikroskop skaningowy JEOL JSM-IT100 ze spektrometrem EDS Oxford X-act, spektrometr do pomiaru stosunków izotopów trwałych Thermo Scientific Delta V Advantage czy Dyfraktometr rentgenowski (XRD) D8 ADVANCE). Obecnie realizowane są 3 kolejne inwestycje remontowe.

W związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną podjęto odpowiednie działania w zakresie dostosowania infrastruktury do pracy w reżimie sanitarnym. Zapewniono odkażanie pomieszczeń dydaktycznych, ciągów komunikacyjnych, toalet oraz zamontowano urządzenia do odkażania rąk. Wykonano oznaczenia sal dydaktycznych, pomieszczeń wind i toalet ze wskazaniem liczby osób, które

w pomieszczeniach mogą przebywać. W przerwach między zajęciami pomieszczenia są wietrzone. W salach dostępne są maseczki, rękawiczki i zestawy odkażające. Zadbano również o umieszczenie w widocznych miejscach instrukcji epidemiologicznych w języku polskim i angielskim. Do działania w warunkach epidemicznych dostosowano również funkcjonowanie bibliotek i domów studenckich. W sposób szczegółowy zostało to uregulowane odpowiednimi zarządzeniami Rektora UWr, tak aby umożliwić studentom kierunków studiów osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura naukowo-dydaktyczna wykorzystywana w ramach kształcenia na ocenianym kierunku w pełni zabezpiecza potrzeby procesu kształcenia, umożliwia prawidłową realizację zajęć i gwarantuje realizację wszystkich efektów uczenia się przypisanych do kierunku inżynieria środowiska. Dotyczy to zarówno liczby sal wykładowych, pracowni i laboratoriów, ich liczby wielkości i wyposażenia, jak i infrastruktury informatycznej. Posiadana infrastruktura zapewnia również studentom przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej (studia pierwszego stopnia) i udział w tej działalności (studia drugiego stopnia) poprzez wykonywanie czynności badawczych przez studentów. Zasoby biblioteczne są bogate i zabezpieczają prawidłową realizację procesu dydaktycznego ocenianego kierunku. Są one na bieżąco uzupełniane o najnowszą literaturę naukową i dydaktyczną. Studenci mogą korzystać z zasobów elektronicznych poza Uczelnią. Infrastruktura dydaktyczna i biblioteczna dostosowana jest do osób z niepełnosprawnościami.

W Uczelni przeprowadzana jest regularna ocena infrastruktury naukowo-dydaktycznej, zasobów bibliotecznych i zasobów informatycznych. W ocenach tych uczestniczą studenci a wyniki ocen i przeglądy są w miarę możliwości finansowych wykorzystywane w działaniach doskonalących

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

WNB na kierunku ochrona środowiska prowadzi stałą, aktywną i wielopłaszczyznową współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym o zasięgu międzynarodowym, lokalnym i regionalnym. Interesariusze zewnątrzni są przedstawicielami reprezentującymi: KGHM Polska Miedź SA, Przedsiębiorstwo Geologiczne we Wrocławiu PROXIMA, Esri Polska Sp. z o.o., Instytut Górnictwa Odkrywkowego „POLTEGOR INSTYTUT”, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Wydział Geodezji i Kartografii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu, Departament Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego oraz Kopalnia Węgla Brunatnego Konin SA. i wiele innych. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów jest aktualizowana i ma charakter instytucjonalny, jak również indywidualny.

Współpraca z instytucjami akademickimi i naukowymi stanowi ważny element w prowadzonych pracach badawczych i umożliwia podejmowanie złożonych problemów naukowych. Interakcje z innymi ośrodkami pozwalają na poszerzenie horyzontów oraz nawiązanie i prowadzenie współpracy, w której uczestniczą studenci, głównie podczas realizacji swoich prac licencjackich i magisterskich. Wpływ współpracy z instytucjami naukowymi krajowymi i zagranicznymi na proces dydaktyczny jest bardzo różnorodny, od wzbogacania praktyki w prowadzeniu zajęć, przez zdobywanie nowej wiedzy i umiejętności po wzbogacanie kolekcji dydaktycznych zarówno na WNB jak i na WNZKŚ. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest traktowana na obu wydziałach prowadzących MSOŚ priorytetowo w szczególności w stosunku do kadry naukowo-dydaktycznej prowadzącej zajęcia na kierunku ochrona środowiska. Wiedza i umiejętności praktyczne, zdobyte przez kadrę na drodze współpracy z otoczeniem gospodarczym i przemysłem, jest przekazana studentom podczas zajęć, co wpływa na jakość programu studiów. Doświadczenie kadry naukowej we współpracy z przemysłem i przedsiębiorcami przekłada się w realny sposób na dostosowanie programu i treści nauczania do zapotrzebowania rynku pracy.

Udział w życiu społecznym miasta, regionu i kraju przejawia się przede wszystkim w działalności popularyzującej naukę. Rodzaj, liczba, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje Uczelnia w zakresie projektowania i realizacji programu studiów na kierunku ochrona środowiska, jest w pełni wystarczająca dla prawidłowej realizacji procesu kształcenia i zgodna z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany oraz jest zbieżna z oczekiwaniami pracodawców. Dobór instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców z którymi kierunek współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, odpowiada przyjętej koncepcji celów kształcenia na kierunku, uwzględnia również specyfikę poszczególnych specjalności. Współpraca z firmami z zakresu ochrony środowiska (udostępnianie sprzętu, oprogramowania) pozwala na ciągłe unowocześnianie procesu kształcenia i dostosowywanie go do aktualnych standardów i oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego. Od roku 2014 na Wydziale i kierunku ochrona środowiska działa Rada Społeczno-Gospodarcza skupiająca przedstawicielami takich jednostek jak: Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu, Pure Biologics, POLLENA Kosmetyki i Mydła Naturalne, Zespół Szkół nr 8 we Wrocławiu, Wrocławski Park Technologiczny, Z-ca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska - Regionalny Konserwator Przyrody, Nadleśnictwo Oborniki Śląskie, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Instytut Ochrony Przyrody PAN – Kraków, Karkonoski Park Narodowy, ZOO Wrocław, Pracownia Analizy Instrumentalnej i Preparatyki Laboratorium Mikrobiologii Lekarskiej, Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN – Wrocław, Schumacher Sp. z o.o., Centrum Edukacji Nauczycielskiej, Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych, Laboratorium Kryminalistyczne Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu, Szkoła Podstawowa nr 63 we Wrocławiu, Dolnośląski Business Centre Club, A-BIOTECH, Pierre Fabre Medicament Polska oraz Liceum Ogólnokształcące nr XII we Wrocławiu. Rada ta ma realny wpływ na konstruowanie, doskonalenie i realizację programu studiów na kierunku ochrona środowiska.

Istotną formą współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są praktyki zawodowe studentów. Praktyki odbywają się w okresie wakacyjnym, w wymiarze przewidzianym w planie studiów. Ponadto interesariusze zewnętrzni podejmują liczne inicjatywy związane z rozwojem kompetencji społecznych studentów, takie jak warsztaty, wizyty studyjne czy spotkania ze studentami w ramach działalności kół naukowych, co ma wpływ na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Kolejnym wynikiem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest zaangażowanie do prowadzenia zajęć doświadczonych praktyków, którzy zdobyli doświadczenie zawodowe podczas pracy w przedsiębiorstwach otoczenia społeczno-gospodarczego, instytucjach publicznych czy

samorządowych. Tym samym również zajęcia prowadzone są w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

Otoczenie społeczno-gospodarcze ma wpływ na modyfikacje i aktualizacje merytoryczne programów poszczególnych przedmiotów oraz ich realizację w toku bieżących działań. Korekty programu danego przedmiotu dokonuje prowadzący podczas aktualizacji sylabusu. Działalność naukowo-dydaktyczna pracowników bazująca na współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym pozwala na bieżącą analizę potrzeb oraz oczekiwań pracodawców w zakresie programów studiów. Współpraca z firmami z zakresu ochrony środowiska pozwala na ciągłe unowocześnianie procesu kształcenia i dostosowywanie go do aktualnych standardów i oczekiwań. Biuro Karier prowadzi badania losów zawodowych absolwentów. Monitoring losów absolwentów jest jednym z elementów zapewnienia jakości nauczania w Uczelni. Głównym celem badania jest poznanie aktualnej sytuacji absolwentów na rynku pracy, a także przebiegu ich kariery zawodowej od momentu ukończenia studiów. Głównym celem badania pracodawców jest poznanie ich zapotrzebowania, oczekiwań i opinii dotyczących absolwentów jako potencjalnych pracowników firm. Szczegółowa problematyka badawcza obejmuje następujące zagadnienia: plany rekrutacyjne firm, sposoby poszukiwania kandydatów oraz zapotrzebowanie na określone kompetencje, czynniki zwiększające atrakcyjność kandydatów w procesie rekrutacji, ocenę absolwentów pod kątem przygotowania do wykonywania zawodu, możliwości odbywania praktyk studenckich w firmie, możliwości doksztalcania pracowników oferowane przez firmy, opinie pracodawców i plany dotyczące współpracy z Biurem Karier.

Ważnym dla kierunku ochrona środowiska, aspektem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są kontakty z interesariuszami zewnętrznymi w ramach realizacji niektórych zajęć terenowych (np. *technologie w ochronie środowiska*), które odbywają się we współpracy i na terenach obiektów współpracujących firm i zakładów przemysłowych we Wrocławiu i w województwie dolnośląskim, co wzbogaca program studiów o aspekty praktyczne i zwiększa atrakcyjność zajęć. Przykładami corocznie odwiedzanych w ramach zajęć obiektów są m.in. Elektrownie Wodne Wrocław I i II we Wrocławiu, Elektrociepłownia Wrocław, Oczyszczalnia ścieków komunalnych w Legnicy, Zakład produkcji wody w Legnicy, Sortownia odpadów WPO ALBA we Wrocławiu, Składowisko odpadów Chemeko-System w Rudnej Wielkiej oraz Pracownia i laboratorium WIOŚ we Wrocławiu. Bezpośredni kontakt z pracownikami ww. firm jest bardzo istotny zarówno dla studentów, którzy mają okazję praktycznego poznania omawianych zagadnień, jak i dla prowadzących, którzy w wyniku dyskusji ze specjalistami z branży mogą lepiej dostosowywać treści nauczania do wymogów rynku pracy. Wzorcowym przykładem współpracy z przemysłem jest projekt NCBIR CUBR "Innowacyjne technologie ograniczenia migracji zasolonych wód podziemnych do wód powierzchniowych w rejonie Obiektu Unieszkodliwiania Odpadów Wydobywczych Żelazny Most" realizowanym przez hydrogeologów z ING wraz z KGHM Polska Miedź SA oraz Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu. Celem projektu jest rozwiązywanie problemów przyrodniczych wywołanych działalnością górniczą z użyciem najnowszych technologii (w tym modelowania numerycznego, teledetekcji i termodynamiki). Monitoring OUOW „Żelazny Most”. wskazuje, że filtracja wody ze składowiska w jego podłoże i na przedpola powoduje zmiany zarówno w dynamice wód podziemnych czwartorzędowego piętra wodonośnego jak i w ich składzie chemicznym. Aby przeciwdziałać negatywnym zmianom podjęto się opracować innowacyjną technologię ograniczenia migracji zasolonych wód podziemnych w rejonie składowiska odpadów flotacyjnych „Żelazny Most”.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

WNB i kierunek ochrona środowiska intensywnie i w zróżnicowanych formach współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi. Współpraca z pracodawcami przedstawicielami firm reprezentujących środowisko lokalne i ponadlokalne wzbogaca treści kształcenia. Dzięki wspólnym działaniom oraz zastosowanym narzędziom oceny pracodawcy zatrudniają absolwentów o właściwym przygotowaniu zawodowym. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych stanowią ważną grupę w procesie określania i weryfikacji efektów uczenia się dla ocenianego kierunku. Kooperacja z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w procesie kształcenia na kierunku chemia jest systematyczna i skuteczna. Ważnym dla kierunku ochrona środowiska, aspektem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są kontakty z interesariuszami zewnętrznymi w ramach realizacji niektórych zajęć terenowych (np. *technologie w ochronie środowiska*), które odbywają się we współpracy i na terenach obiektów współpracujących firm i zakładów przemysłowych we Wrocławiu i w województwie dolnośląskim, co wzbogaca program studiów o aspekty praktyczne i zwiększa atrakcyjność zajęć. Ponadto w latach 2015-2020 pracownicy WNB pełnili rolę ekspertów w takich gremiach jak: Zespół opiniodawczo-doradczy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu przy rezerwacie „Stawy Milickie”, Rada ds. Ekologii przy Prezydencie miasta Wrocławia, Rada Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowy, Rada Naukowa Parku Narodowego Gór Stołowych, Rada Naukowo-Społeczna Leśnego kompleksu promocyjnego "Lasy Doliny Baryczy", Zespół doradczy przy Dyrektorze RDLP we Wrocławiu, Regionalna Rada Ochrony Przyrody przy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu i wiele innych. Pracownicy naukowo-dydaktyczni WNZKS mają duże doświadczenie praktyczne w realizacji działań o charakterze eksperckim dla instytucji publicznych oraz komercjalizacji wyników swoich badań w powiązaniu z otoczeniem gospodarczym. WNB i kierunek ochrona środowiska skutecznie łączy działalność naukową i współpracę z otoczeniem gospodarczym oraz budowanie odpowiednich relacji. Poprzez współpracę z przedstawicielami administracji rządowej, samorządowej i jednostkami publicznymi wspiera wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju, dyrektyw UE w zakresie ochrony środowiska, dostęp do informacji środowiskowych i budowanie społeczeństwa opartego na wiedzy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj i zasięg umiędzynarodowienia są zgodne z koncepcją kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Koncepcja kształcenia nie zakłada bowiem szczególnego ukierunkowania na umiędzynarodowienie studiów. Umiędzynarodowienie ocenianego kierunku utrzymuje się więc raczej na poziomie niezbędnego minimum wymaganego we współczesnym procesie kształcenia, chociaż studenci mają możliwości szerszego udziału w tym procesie. W ramach podnoszenia kompetencji językowych i uczenia się w językach obcych studenci uczestniczą w lektoratach z języków

obcych. Studenci odbywają lektorat z nowożytnego języka obcego w wymiarze 180 godzin przez trzy semestry (sem. 2, 3, 4) na studiach pierwszego stopnia i w wymiarze 60 godzin na studiach drugiego stopnia (sem. 2). Niestety uboga jest oferta przedmiotów w języku obcym (angielskim) – jest to tylko jeden przedmiot na studiach pierwszego stopnia. Pewnym uzupełnieniem tych niedoborów jest praktyka prezentacji przez nauczycieli terminologii w języku angielskim podczas zajęć w języku polskim oraz wymaganie pracy z literaturą obcojęzyczną (najczęściej artykułami naukowymi z listy JCR podczas realizacji np. prac dyplomowych i seminariów). Elementem umiędzynarodowienia są też wizyty naukowców z zagranicznych uczelni na wydziałach prowadzących kierunek, podczas których goście wygłaszają referat w języku angielskim a studenci kierunku zachęceni są do jego wysłuchania (w latach 2016-2020 były to 22 wykłady i odczyty). Jednostki prowadzące kierunek organizują też kursy międzynarodowe, do udziału w których zachęceni są studenci studiów drugiego stopnia kierunku ochrona środowiska. W latach 2016-2020 zorganizowano 6 tego typu kursów i szkół letnich. Kursy prowadzone są w języku angielskim przez uznanych i renomowanych specjalistów w danej dziedzinie. Umiędzynarodowienie kadry nie budzi natomiast zastrzeżeń. Chociaż regularnych zajęć nie prowadzą nauczyciele z zagranicy, to kadra posiada kontakty międzynarodowe i legitymuje się współpracą z ośrodkami zagranicznymi. W latach 2016-2020 pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku odbyli w sumie 27 najczęściej krótkookresowych staży zagranicznych (w tym 10 w ramach programu ERASMUS+). Podczas staży zagranicznych pracownicy często prowadzą seminaria i wykłady w języku angielskim. Ponadto uczestniczą aktywnie w międzynarodowych konferencjach naukowych.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość uczestniczenia w wymianie międzynarodowej, głównie w ramach programu ERASMUS+. Obecnie podpisanych 19 umów ERASMUS+ z których mogą korzystać studenci kierunku. Uzupełnieniem tej oferty są 22 umowy bilateralne z uczelniami partnerskimi (w zależności od instytucji przyjmującej jedynie zwolnienie z czesnego bądź zakwaterowanie na koszt uczelni przyjmującej). Niestety zainteresowani tymi programami jest niewielkie – w latach 2015 - 2020 z wyjazdów na studia w ramach programu ERASMUS+ skorzystało troje studentów studiów drugiego stopnia ocenianego kierunku. Pozytywnie natomiast ocenić należy wzrost zainteresowania realizacją studiów na kierunku ochrona środowiska przez studentów zagranicznych. Od roku akademickiego 2017/2018 na studia przyjechało łącznie pięcioro studentów, w tym czworo z Hiszpanii i jeden z Czech, jeden student z Hiszpanii odbył praktykę i staż studencki w Instytucie Nauk Geologicznych, a roku akademickim 2019/2020 2 semestry studiów zrealizowała dwójka stypendystów Programu Stypendialnego im. Lane’a Kirklanda, którzy przygotowali i obronili prace dyplomowe na UW. Ze względu na słabe zainteresowanie studentów wyjazdami podejmowane są działania mające na celu ułatwienie i zachęcenie studentów do wymiany międzynarodowej. Od marca 2017 roku studenci kierunku ochrona środowiska posiadają swojego koordynatora programu ERASMUS+, który organizuje akcje informacyjne o możliwościach i zaletach wyjazdów, odpowiada za przygotowanie i przeprowadzenie procesu rekrutacji na wyjazd, pozostaje w kontakcie ze studentami realizującymi mobilność i kontroluje merytoryczne rozliczenie wyjazdów studentów. Dodatkowo wszystkie niezbędne informacje dotyczące wyjazdów na studia i praktyki ERASMUS+, takie jak: ogólne zasady realizacji mobilności, regulaminy rekrutacji, terminarze, lista do których studenci mogą wyjeżdżać, regulamin rozliczania wyjazdu, ważne kontakty etc. są umieszczone na stronie internetowej Studium. Na szczeblu ogólnouczelnianym aktywnie działa Biuro Współpracy Międzynarodowej UW, którego częścią jest Biuro Programu ERASMUS+, wspomagające prace wydziałowych i kierunkowych koordynatorów. W ostatnim roku dodatkowym utrudnieniem w organizacji wymiany studenckiej była sytuacja epidemiologiczna która spowodowała, że wielu zrekrutowanych studentów wycofało się z wyjazdu. Nie było też zainteresowania ze strony studentów przyjeżdżających z uczelni partnerskich.

Monitoring umiędzynarodowienia studiów na szczeblu ogólnouczelnianym prowadzi Biuro Współpracy Międzynarodowej UWr. Na kierunku ochrona środowiska od roku 2015 przeprowadzany jest nieformalny wywiad w celu wyjaśnienia przyczyn słabego zainteresowania studentów w ramach wymiany międzynarodowej. Najczęściej przytaczana przyczyna jest bariera językowa studentów pierwszego stopnia oraz obawy o sprostanie wymaganiom uczelni zagranicznych. Proponowane stypendia postrzegane są jako coraz mniej atrakcyjne, a stosunkowo wąski wybór zajęć prowadzonych w języku angielskim w uczelniach partnerskich dodatkowo ogranicza mobilność studentów. W celu zachęcenia studentów do wymiany międzynarodowej Biuro Współpracy Międzynarodowej UWr organizuje w listopadzie każdego roku spotkanie informacyjne, a około dwa tygodnie później organizowane jest spotkanie dla studentów ochrony środowiska. Spotkania te mają uświadomić istniejące możliwości, ale przede wszystkim zachęcić do wyjazdów, przełamać obawy i ułatwić planowanie wyjazdu z odpowiednim wyprzedzeniem i przejście procesu rekrutacji. Pomimo wykorzystywania przeglądów oceny stopnia umiędzynarodowienia do jego intensyfikacji w procesie kształcenia, aspekt ten pozostaje słabą stroną ocenianego kierunku, dlatego zespół PKA rekomenduje wzmożenie działań w tym kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Chociaż zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia, zwłaszcza w zakresie wymiany studenckiej, pozostaje na ocenianym kierunku na stosunkowo niskim poziomie pozwala na realizację zakładanych celów kształcenia. Zarówno nauczyciele jak i studenci mają możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności związanej z profilem kształcenia kierunku ochrona środowiska. Ocena stopnia umiędzynarodowienia przeprowadzana jest na poziomie ogólnouniwersyteckim oraz w ramach nieformalnych wywiadów ze studentami ocenianego kierunku. Ocena ta pozwoliła na wskazanie przyczyn słabego zainteresowania studentów wymianą międzynarodową oraz na podjęcie działań mających na celu intensyfikację tej wymiany.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci Uniwersytetu Wrocławskiego są w pełni wspierani w procesie uczenia się, motywowania do nauki, rozwijania swoich umiejętności oraz działalności w organizacjach studenckich. Działania te opierają się między innymi na:

- wsparciu finansowym dla studenckich kół naukowych, organizacji studenckich oraz udziału studentów w wyjazdach konferencyjnych i dydaktycznych;
- wsparciu administracyjnym polegającym na pomocy w korzystaniu z wirtualnego dziekanatu, przygotowywaniu i składaniu dokumentów, czy przygotowaniu do wyjazdów międzynarodowych;

- wsparciu merytorycznym w ramach programu mentoringowego i konsultacji, przy realizacji badań naukowych, udostępnianiu zbiorów bibliotek oraz sieci informatycznej Uniwersytetu Wrocławskiego. Nauczyciele akademicki utrzymują stały kontakt ze studentami poprzez pocztę elektroniczną. Kadra dydaktyczna jest zobowiązana do jasnego określenia swoich wymagań do zaliczenia poszczególnych przedmiotów i poinformowania o tym studentów. Część nauczycieli akademickich, w szczególności opiekunowie prac dyplomowych, podejmuje działania w celu aktywizacji studentów do udziału w konkursach, starania się o stypendia oraz przygotowania publikacji. Wsparcie ze strony nauczycieli akademickich jest zapewnione. Podstawową formą wsparcia studentów ochrony środowiska w procesie uczenia się są indywidualne konsultacje, których udzielają nauczyciele akademicki podczas regularnych dyżurów. Każdy nauczyciel akademicki jest zobowiązany do odbycia 2 godzin zegarowych konsultacji w tygodniu. Odbywają się one zarówno w trakcie semestru, jak również w czasie sesji egzaminacyjnej. Harmonogram dyżurów musi być ustalony na początku semestru i podany do publicznej wiadomości przez system USOS. Ze względu na niewielką liczbę studentów na danej specjalności, relacje na linii nauczyciel akademicki – student przybierają formę opieki mentorskiej. Dzięki dostępności kadry naukowej, studenci kierunku ochrona środowiska mają ułatwione kontakty z nauczycielami akademickimi, zwłaszcza na etapie przygotowywania prac dyplomowych. Wspierane są inicjatywy studentów poszukujących własnych ścieżek rozwoju naukowego. Istnieje możliwość samodzielnego zgłoszenia tematu pracy dyplomowej.

Tygodniowy harmonogram zajęć nie zawsze jest przygotowywany zgodnie z zasadami higieny pracy studenta. Konstrukcja tzw. siatki zajęć powoduje w niektórych przypadkach konieczność kilkakrotnego przemieszczania się studentów pomiędzy różnymi lokalizacjami w trakcie jednego dnia, by mogli uczestniczyć w zajęciach tam realizowanych. Rekomenduje się więc przeprowadzanie konsultacji harmonogramu zajęć przed rozpoczęciem semestru z przedstawicielami poszczególnych roczników w celu jego optymalizacji i dostosowania do potrzeb studenckich.

Uniwersytet Wrocławski posiada system motywowania studentów w procesie uczenia się. Podstawowym narzędziem są stypendia, w tym stypendium Rektora dla najlepszych studentów, dla którego jest stworzona lista dodatkowych kryteriów premiujących osoby zaangażowane naukowo, sportowo i artystycznie. Oprócz tego Uczelnia wspiera studentów w aplikowaniu o Stypendium Ministra oraz Stypendium NAWA. Studenci mają możliwość aplikowania o indywidualny plan studiów lub indywidualny program studiów. Zasady ubiegania się o zindywidualizowaną ścieżkę kształcenia ustala Rada Wydziału, przy czym uwzględnia się odpowiednią opiekę naukową oraz potrzeby studentów z niepełnosprawnościami. Student ma możliwość, za zgodą dziekana, do indywidualizacji programu studiów poprzez wybór przedmiotów składających się na wymaganą liczbę punktów ECTS. Biuro Karier UWr organizuje targi pracy (również w formie wirtualnej), oferuje propozycje praktyk, staży i pracy oraz kontakt z pracodawcami jak również udział w specjalistycznych szkoleniach. Ponadto studenci mogą uczestniczyć w Programie Mentoringowym oraz Programie Liderskim, które wspierają rozwój umiejętności kierowania zespołem, czerpanie z doświadczenia mentorów oraz podnoszenie swoich kompetencji społecznych. Ponadto Biuro Karier oferuje pomoc przy przygotowywaniu CV, czy spotkania z doradcą kariery. Wsparcie w tym zakresie jest zapewnione.

Szczególą opieką są otoczeni studenci z niepełnosprawnościami. Na Uczelni działa ogólnouczelniany Zespół ds. Obsługi Studentów i Doktorantów z Niepełnosprawnością. W ramach swojej działalności zespół realizuje zadania związane z między innymi z likwidowaniem barier, które uniemożliwiają bądź utrudniają studiowanie osobom z niepełnosprawnościami. W zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności, wsparcie opiera się na przykład o pomoc w zakresie transportu na terenie miasta Wrocławia, organizacji indywidualnego lektoratu języka obcego objętego programem studiów,

adaptacji materiałów dydaktycznych i przetwarzania publikacji naukowych, organizacji kursu orientacji przestrzennej oraz udostępniania sprzętów lub urządzeń specjalistycznych. Studenci z niepełnosprawnościami mogą również skorzystać z pomocy asystentów dydaktycznych, którzy pomagają między innymi w sporządzaniu notatek i przygotowywaniu się do zajęć, czy kwestiach formalnych na Uczelni. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami jest kompleksowe, wszechstronne i skutecznie wyrównuje szanse w procesie uczenia się.

Dużą rolę wspierającą oraz informacyjną dla studentów pełni również dziekanat MSOŚ. Pracownicy dziekanatu poza umieszczaniem informacji w systemie USOS i na stronie internetowej, utrzymują również kontakt telefoniczny oraz mailowy ze studentami. Pozwala to na szybkie i bezpośrednie załatwienie wielu spraw studenckich. Ponadto obsługa studentów realizowana jest także bezpośrednio w instytutach oraz katedrach, gdzie realizowane są zajęcia. Obsługa studentów odbywa się zarówno w formie osobistej oraz zdalnej. Wsparcie w tym aspekcie jest w pełni zapewnione.

Studenci mogą zgłaszać wszelkie skargi i wnioski bezpośrednio do Władz Wydziału. Osobami, które w szczególności wspierają studentów w zakresie rozwiązywania problemów są Dyrektor ds. Dydaktycznych ING oraz Dyrektor Międzywydziałowego Studium Ochrony Środowiska, którzy na bieżąco pomagają studentom w sprawach konfliktowych bądź dotyczących całego procesu kształcenia. Na podstawie uzyskanych informacji stwierdza się, że studenci nie korzystają z pomocy opiekunów roku, niejednokrotnie nie wiedząc kto pełni tę funkcję. Rekomenduje się więc wyznaczenie do roli opiekunów roku tych nauczycieli akademickich, którzy w codziennej pracy mają stały kontakt ze studentami.

Wsparcie w zagranicznej mobilności studentów oferowane jest przez Biuro Współpracy Międzynarodowej UW, które działa na szczeblu ogólnouczelnianym, a także pracowników dziekanatu i koordynatorów, którzy działają na szczeblu Studium. Studenci kierunku ochrona środowiska mają swojego koordynatora programu Erasmus+, który organizuje akcje informacyjne o możliwościach i zaletach wyjazdów, odpowiada za przygotowanie oraz przeprowadzenie procesu rekrutacji na wyjazd, pozostaje w kontakcie ze studentami realizującymi mobilność i kontroluje merytoryczne rozliczenie wyjazdów studentów, jak również oferuje wsparcie dla studentów zagranicznych przyjeżdżających w ramach programu i studiujących na kierunku ochrona środowiska. Ponadto BWM oferuje wsparcie w udziale w wielu programach, między innymi ISEP, CEEPUS, a także w wyjazdach na studia w ramach umów bilateralnych do zagranicznych uczelni partnerskich. Stwierdza się, że studenci ocenianego kierunku otrzymują wielopoziomowe wsparcie w zakresie wymiany studenckiej.

Uniwersytet Wrocławski podejmuje działania w zakresie przeciwdziałania sytuacjom konfliktowym z udziałem studentów i przemocy wobec studentów. Na Uczelni powołany został Pełnomocnik Rektora ds. bezpieczeństwa studentów i doktorantów, który koordynuje działania o charakterze prewencyjnym, edukacyjnym i organizacyjnym służące zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie UW. Dla osób zza granicy stworzono specjalną aplikację, za pośrednictwem której studenci mogą zgłaszać sytuacje, w których czują się zagrożeni. Ponadto Uniwersytet Wrocławski podejmuje również działania w celu wyeliminowania wszelkich form dyskryminacji oraz nierównego traktowania. Powołany został Rzecznik ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji na UW. W zakresie jego kompetencji jest udzielanie wsparcia studentom doświadczającym mowy nienawiści, molestowania lub wszelkich objawów dyskryminacji. Studenci otrzymują pełne wsparcie w tym zakresie.

W Uniwersytecie Wrocławskim działa Pracownia Konsultacji i Poradnictwa Psychologicznego. W trakcie kształcenia zdalnego, które wielokrotnie w sposób negatywny odbijało się na zdrowiu psychicznym studentów, wysyłane były zamieszczane informacje oraz rozsyłane wiadomości

za pośrednictwem poczty elektronicznej o oferowanej pomocy ze strony jednostki. Na podstawie uzyskanych informacji stwierdza się, że Pracownia Konsultacji i Poradnictwa Psychologicznego spełnia swoje zadanie, a studenci otrzymują pełne wsparcie w tym zakresie.

Studenci ochrony środowiska, którzy chcą się zaangażować w badania naukowe lub działalność popularyzatorską mają taką możliwość w licznych kołach naukowych. Najczęściej studenci biorą udział w pracach Studenckiego Koła Naukowego Ochrony środowiska. Poza tym angażują się w kołach działających zarówno na WNZKŚ (SKN Geologów, KNS Geografów im. Juliana Czyżewskiego, KN Gospodarki Przestrzennej), jak i na WNB (SKN Botaników „Gatun”, SKN Ornitologów, SKN Teriologów, SKN Etologów TENEO, SKN Ekologów). W ramach naukowej działalności SKN Ochrony Środowiska zorganizowana została Ogólnopolska Konferencja „Wyzwania Ochrony Środowiska”, której I edycja odbyła się w czerwcu 2020, a jej efektem jest opublikowana monografia zawierająca abstrakty, o takim samym tytule.

W Uniwersytecie Wrocławskim funkcjonują liczne organizacje studenckie, w których studenci mogą rozwijać swoje pasje i zainteresowania. Są między innymi Akademicki Związek Sportowy UWr, Erasmus Student Network UWr, Chór Akademicki, Zespół Tańca Dawnego UWr, czy Zespół Teatralny „DINGSBUMS”. Opiekę nad organizacjami studenckimi sprawuje pracownik Działu Spraw Studenckich. Władze Uczelni wspierają działalność studencką zarówno od strony administracyjnej, jak również finansowej oraz infrastrukturalnej.

Podejmowana jest współpraca Władz MSOŚ i obydwu Wydziałów współtworzących kierunek z Samorządem Studenckim, jednak ze względu na niewielkie zainteresowanie studentów, aktywność Samorządu jest niewielka. Przedstawiciele studentów kierunku będący poza strukturami Samorządu Studenckiego są angażowani do współpracy na przykład w ramach Międzywydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Niewielka aktywność studentów w ramach Samorządu Studenckiego wynika ze złego wizerunku Samorządu, a nie złej woli ze strony Władz Uczelni.

Monitoring systemu wsparcia i motywowania odbywa się na poziomie wydziałowym oraz ogólnouczelnianym. Studenci mają co roku możliwość wypełnienia ankiety na temat działalności Uniwersytetu. Została również przeprowadzona ankieta na temat działalności kół naukowych oraz oczekiwań jakie koła mają od Uczelni oraz Samorządu Studenckiego. Ponadto istnieje możliwość zgłaszania uwag bezpośrednio do Studium lub poprzez przedstawiciela studentów w Międzywydziałowym zespole ds. jakości i oceny jakości kształcenia MSOŚ. Monitoring systemu wsparcia i motywowania studentów jest zapewniony na odpowiednim poziomie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

System opieki i wsparcia oraz motywowania studentów do osiągania efektów uczenia się jest kompleksowy, wieloaspektowy i skuteczny. Istotnymi elementami tego systemu są nauczyciele akademicki indywidualnie pomagający studentom, wsparcie w działalności naukowej, motywowanie do rozwoju zawodowego poprzez dodatkowe kursy, wsparcie administracyjne ze strony dziekanatu, czy pomoc Dyrektora ds. Dydaktycznych ING oraz Dyrektora Międzywydziałowego Studium Ochrony Środowiska w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych oraz spraw w zakresie procesu uczenia się. Studenci mogą aktywnie udzielać się w różnych kołach naukowych oraz organizacjach studenckich, mając zapewnione wsparcie finansowe, administracyjne oraz merytoryczne w prowadzonej działalności. Dodatkowo na Uczelni oferuje się udział w Programie Mentoringowym który jest dodatkową opcją samorozwoju poza programem studiów. Oferowane jest również wsparcie osób

z niepełnosprawnościami oraz osób z problemami natury psychologicznej. Monitoring systemu wsparcia i motywowania studentów jest systematyczny i prowadzi do poprawy warunków studiowania.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Podstawowym, publicznie dostępnym źródłem informacji o ocenianym kierunku studiów jest strona internetowa Międzywydziałowego Studium Ochrony Środowiska Uniwersytetu Wrocławskiego. Jest ona bardzo dobrze zaprojektowana, co przeciętnemu użytkownikowi sprawia łatwość w dostępie do niemal wszystkich niezbędnych informacji. Poszczególne zakładki prowadzą użytkownika w czytelny sposób do uzyskania poszukiwanych informacji. W zakładce STUDIUM podane są składy osobowe Rady oraz Zespołów MSOŚ, a także przedstawione są władze MSOŚ z podaniem funkcji oraz dni i godzin przyjęć interesantów. Zakładka STUDIA zawiera wszystkie niezbędne informacje dotyczące kierunku ochrona środowiska, w tym prezentację kierunku i cele kształcenia, aktualne programy, plany i organizację studiów pierwszego i drugiego stopnia, karty przedmiotów (tzw. sylabusy), efekty uczenia się, a także zagadnienia do egzaminów dyplomowych. Tutaj użytkownik znajdzie też niezbędne akty prawne (w tym regulaminy studiów i praktyk zawodowych) oraz opisy procedur stosowanych w MSOŚ (w tym procedura ankietowania losów absolwenta, procedura skarg i wniosków, procedura dyplomowania), a także wyniki ankiet studenckich dotyczących oceny jakości kształcenia. W zakładce STUDENCI zawarte są informacje o stypendiach i systemach wsparcia studentów, programach wymiany studenckiej (Erasmus+, MOST oraz inne), a także informacje o działalności koła naukowego. Na stronie www. podane są też godziny pracy i numery telefonów Dziekanatu MSOŚ, którego pracownicy mogą udzielać drogą telefoniczną wszystkich niezbędnych informacji. To staje się szczególnie istotne w sytuacji, gdy kształcenie odbywa się w systemie zdalnym i studenci oraz inni interesanci nie mogą osobiście uzyskać informacji w biurze Dziekanatu. Strona nie zawiera informacji dotyczących procesu rekrutacji na studia. Te informacje zawarte są na stronach internetowych Uczelni i obejmują cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, kryteria kwalifikacji i warunki przyjęć na studia (w tym wykaz wymaganych dokumentów oraz wysokość opłat).

Jakość informacji o studiach podlega ustawicznej ocenie, czego najlepszym dowodem jest przeprowadzona ostatnio modyfikacja strony internetowej MSOŚ. W opinii zespołu oceniającego PKA strona ta zawiera aktualne i rzetelne informacje o kierunku studiów, a także jest przyjazna dla potencjalnego użytkownika. Zespół oceniający PKA rekomenduje dołączenie do tej strony informacji dotyczących procesu rekrutacji.

Dodatkowym źródłem informacji jest internetowy Biuletyn Informacji Publicznej UWr zawierający wewnętrzne akty normatywne Uczelni (w tym uchwały Senatu, zarządzenia Rektora itp.), a także komplet przepisów dotyczących procesu kształcenia. Tu także prezentowane są programy studiów wszystkich kierunków prowadzonych w Uczelni, w tym kierunku ochrona środowiska. Wart

odnotowania jest fakt, że informacje zawarte w Biuletynie są dostępne dla osób niedowidzących (specjalne podświetlenie strony), jak też niewidomych (informacje podawane głosowo).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach jest, w przypadku ocenianego kierunku realizowany poprawnie. Zapewnia łatwość odnalezienia wszystkich niezbędnych informacji istotnych z punktu widzenia zarówno interesariuszy wewnętrznych (studenci), jak też zewnętrznych (potencjalni kandydaci na studia, pracodawcy). Wszelkie podawane informacje są aktualizowane, a sposób ich prezentacji podlega ocenie i doskonaleniu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Kierunek studiów ochrona środowiska prowadzony jest w Uniwersytecie Wrocławskim we współpracy dwóch Wydziałów, tj. Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska (WNZKS) oraz Wydziału Nauk Biologicznych (WNB). Stwarza to konieczność odpowiedniej organizacji procesów nauczania oraz zarządzania jakością, za które współodpowiedzialne są obydwa Wydziały. Dlatego nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem sprawuje Międzywydziałowe Studium Ochrony Środowiska (MSOŚ) będące w stałym i ścisłym kontakcie z obydwoma Wydziałami. Podstawę działań na rzecz ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia stanowi stosowna uchwała Senatu precyzująca cele, strukturę i kompetencje Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zgodnie z tą uchwałą Rady Naukowe obydwu Wydziałów współprowadzących oceniany kierunek studiów powołały na mocy stosownych uchwał Międzywydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (MZJK) oraz Międzywydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (MZOJK). W skład każdego z tych zespołów wchodzi nauczyciele akademicy reprezentujący właściwe dla kierunku specjalności i dyscypliny nauki (w tym przewodniczący zespołu posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego), przedstawiciele studentów i doktorantów, a także inne osoby powołane przez przewodniczącego.

Kompetencje i obszary działalności obydwu zespołów w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku zostały precyzyjnie określone i wynikają z zapisów przywołanej wcześniej uchwały Senatu. Do zadań MZJK należy opracowywanie i opiniowanie programów studiów i ich ewentualnych zmian, a także formułowanie zaleceń i wskazówek dotyczących działań projakościowych. Procedura modyfikacji programu studiów sugerowanych przez zespół jest jasno określona i obejmuje konieczność ich zatwierdzenia przez Radę MSOŚ. Niewielkie modyfikacje treści programowych, a także form zajęć dokonywane w trakcie trwania cyklu kształcenia wymagają zaopiniowania przez MZOJK i zatwierdzenia przez Radę MSOŚ oraz Rady obydwu Wydziałów

współtworzących kierunek studiów. Z kolei do zadań MZOJK należy dokonywanie oceny podejmowanych działań projakościowych na podstawie analizy ankiet studenckich, śledzenia procesu dyplomowania, warunków i efektów studiowania (w tym analizy protokołów pohospitacyjnych), postępów studentów w uzyskiwaniu zakładanych efektów uczenia się, a także ocena zgodności efektów uczenia z potrzebami rynku pracy (na podstawie analiz losów absolwentów).

Warunki oraz tryb rekrutacji na studia, a także kryteria kwalifikacji kandydatów na pierwszy i drugi stopień zawarte są w stosownej uchwale Senatu i podawane corocznie do publicznej wiadomości ze znacznym wyprzedzeniem. Są one formułowane w oparciu o propozycje Rad Wydziałów współtworzących oceniany kierunek studiów oraz Radę MSOŚ.

Ocena programu studiów obejmująca wszystkie aspekty składające się na jakość kształcenia, w szczególności treści programowe, dokonywana jest systematycznie i konsekwentnie powtarzana. Monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte i jasno określone procedury. Liczne przykłady działań projakościowych, z którymi zapoznał się zespół oceniający PKA, świadczą o ich wysokiej skuteczności i znaczącej roli w procesie ustawicznego doskonalenia procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Dbałości o wysoki poziom merytoryczny oferowanych studentom treści programowych nie towarzyszą jednak skuteczne działania na rzecz poprawności konstrukcji programu studiów, gdzie występują nieprawidłowości o charakterze formalnym. Dotyczą one błędnego definiowania i, w konsekwencji, wskazywania w programie studiów przedmiotów wybieralnych. Zespół oceniający PKA rekomenduje dokonanie rewizji programu studiów na ocenianym kierunku tak, by spełniał on wszystkie wymagania formalne wskazane w stosownych przepisach prawa. Wobec stwierdzenia wśród ocenianych prac dyplomowych jednego przypadku niewystarczającej zgodności jej tematyki z efektami uczenia się zakładanymi dla kierunku, zespół oceniający PKA rekomenduje wprowadzenie takiej procedury kwalifikowania prac dyplomowych do realizacji, by uniemożliwiała ona dopuszczanie prac o tematyce niezgodnej z kierunkiem studiów.

Na WZNKŚ działa rada przedsiębiorców i pracodawców, a przy WNB rada interesariuszy. Funkcją obydwu tych rad jest min. doradztwo w sprawach dotyczących dostosowania oferty edukacyjnej do aktualnych potrzeb rynku pracy. Poprzez regularne kontakty ze wspomnianymi powyżej radami prodziekani ds. nauczania obu wydziałów wprowadzają do praktyki sugestie zasiadających tam interesariuszy zewnętrznych formułowane w celu doskonalenia jakości kształcenia, przedstawiając je do ewentualnej akceptacji Radzie MSOŚ.

Dzięki opisanym powyżej działaniom jakość kształcenia na ocenianym kierunku studiów podlega systematycznej ocenie wewnętrznej (MZJK, MZOJK) i jest stale doskonalona. Ponadto jakość kształcenia podlega kontroli ze strony uczelnianej komisji ds. jakości kształcenia powołanej przez Rektora. Użytecznej oceny zewnętrznej dotyczącej jakości kształcenia przynoszą też wyniki ankietowania absolwentów kierunku, wskazując na stopień dostosowania oferty dydaktycznej do wymagań rynku pracy. Wyniki ankiet studenckich dotyczących oceny jakości kształcenia prezentowane są do publicznej wiadomości na stronie internetowej MSOŚ. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ocenę zewnętrzną jakości kształcenia przeprowadza też Polska Komisja Akredytacyjna i jej wyniki podaje do publicznej wiadomości.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów zostały formalnie przyjęte i w praktyce są konsekwentnie stosowane. Oceny programu studiów i treści nauczania dokonywane z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, oraz interesariuszy zewnętrznych, skutkują ustawicznym doskonaleniem jakości kształcenia. Oba Wydziały współtworzące oceniany kierunek studiów konsultują program studiów z interesariuszami zewnętrznymi, co przyczynia się do jego doskonalenia. Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej ocenie wewnętrznej i zewnętrznej, a jej wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości. Program studiów zawiera jednak nieprawidłowości o charakterze formalnym, które powinny zostać niezwłocznie usunięte.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej w Uchwale Nr 207/ 2015 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 9 kwietnia 2015 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ochrona środowiska prowadzonym w Międzywydziałowym Studium Ochrony Środowiska Uniwersytetu Wrocławskiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim zaleciło podjęcie następujących działań o charakterze naprawczym: usprawnienie zarządzania kierunkiem poprzez skorygowanie struktury tego zarządzania; uszczegółowienie niektórych przedmiotowych efektów kształcenia pozwalającego na lepszą weryfikację stopnia ich osiągania, w szczególności w przypadku przedmiotów, dla których zdefiniowano tylko po jednym ogólnie sformułowanym efekcie z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji, oraz zweryfikowanie metod osiągania przedmiotowych efektów kształcenia; wprowadzenie korekty systemu punktów ECTS tak, by odpowiadały one całkowitemu nakładowi pracy studenta z uwzględnieniem pracy indywidualnej; wyeliminowanie konieczności ponoszenia przez studentów kosztów związanych z realizacją obowiązkowych zajęć terenowych odbywających się poza siedzibą Uczelni; wprowadzenie skutecznych procedur pozwalających na analizowanie losów absolwentów i wykorzystywanie analiz do działań służących poprawie jakości kształcenia; szersze włączanie studentów w prace ciał kolegialnych mających wpływ na podnoszenie jakości kształcenia.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

1. Uczelnia przyjęła i wprowadziła regulacje, które w sposób precyzyjny określają zasady współpracy, a także rozdział kompetencji i obowiązków pomiędzy Międzywydziałowym Studium Ochrony Środowiska i obydwoma Wydziałami współtworzącymi kierunek studiów, co w znaczącym stopniu usprawniło zarządzanie kierunkiem.

2. Międzywydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia wprowadził korekty efektów uczenia w przypadku 4 przedmiotów, dla których były one sformułowane zbyt ogólnikowo, co pozwoliło na lepszą weryfikację stopnia ich osiągnięcia.
3. Wprowadzone zostały korekty systemu naliczania punktów ECTS.
4. Wprowadzony został system ankietowania losów absolwentów kierunku, a wyniki tych ankiet służą działaniom na rzecz poprawy jakości kształcenia.
5. Uczelnia wyjaśniła, że w przypadku zajęć terenowych studenci nie ponoszą kosztów procesu dydaktycznego, pokrywają jedynie koszty przejazdu do miejsca odbywania zajęć oraz zakwaterowania.
6. Przedstawiciele studentów biorą aktywny udział w pracach Międzywydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz Międzywydziałowego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia jako pełnoprawni członkowie tych ciał kolegialnych.

Działania naprawcze podjęte przez Uczelnię doprowadziły do usunięcia zastrzeżeń sformułowanych w przytoczonej wyżej Uchwale Nr 207/ 2015 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 9 kwietnia 2015 r.